

MER Anläggning 10

Utgångspunkten för denna artikel är att de av Svensk Byggtjänst utgivna Mät- och ersättningsregler (MER) blir gällande för en entreprenad genom att de förtecknas i de Administrativa föreskrifterna under AFB.22, Förteckning över förfrågningsunderlag. MER 10 Anläggning blir då en handling i grupp 6 särskilda mät- och ersättningsregler enligt AB 04 (kap 1 § 3) alternativt grupp 6 förfrågningsunderlag enligt ABT 06 (kap 1 § 3).

TEXT: MATS WERNER, JAN JOHANSSON OCH ANDERS WIMERT. FOTO: THORD SKÖLDEKRANS

En frågeställning som ganska ofta aktualiseras är vilka arbeten som ingår i en entreprenörs kontraktsåtagande när en upphandling gjorts och entreprenadkontrakt träffats med hänvisning till en eller flera mängdförteckningar.

DEFINITION

En mängdförteckning definieras, i begreppsbestämningar med anmärkningar i AB 04 och ABT 06, som förteckning över mängder av skilda slag med eller utan beskrivning av utförande, funktion eller kvalitet. Syftet med en mängdförteckning är att, som en del av förfråg-

ningsunderlaget och kontraktshandlingarna, redovisa mängd av visst arbete.

TILLÄMPNING

Av generell tillämpning av mät- och ersättningsregler i MER Anläggning 10, under rubriken **Principer för mängdredovisning**, sid 21–22, framgår att en mängdförteckning förutsätts vara komplett och baserad på koder och rubriker i Råd och anvisningar (RA) och AMA-nytt (Beskrivningsdelen). Detta är uttryck för det så kallade kompletthetskravet. Kompletthetskravet innebär att det ställs krav på att mängder i en mängdförteckning ska

vara förtecknade i enlighet med regelsystemet och därmed ange arbetets totala omfattning. Om entreprenören ska utföra visst arbete i en entreprenad och det saknas post i mängdförteckningen innebär kompletthetskravet att sådant arbete ska regleras från noll, det vill säga arbetet omfattas inte av entreprenörens kontraktsåtagande och han har därför rätt till ersättning utöver kontraktssumman.

Om en mängdförteckning endast avser att redovisa vissa mängder ska detta för att vara gällande uttryckligen anges i mängdförteckningen. I sådana fall ska underlag för mängdberäkning fin-

nas i handlingarna och i inledningen av mängdförteckningen ska det framgå under vilka koder och rubriker mängduppgifter är utelämnade. Dessutom ska det under **AFC.61 Ersättning** framgå under vilka respektive koder och rubriker som ersättning ska vara inräknade.

En annan situation är att mängdförteckningen i och för sig innehåller en post, men att det saknas en mängdangivelse i den kolumn i mängdförteckningen där mängduppgift ska anges. Även i detta fall tillämpas det så kallade kompletthetskravet. Detta innebär att om en mängduppgift för viss post i mängdförteckningen har utelämnats, och tydlig hänvisning inte gjorts till annat ställe med uppgift om mängd i förfrågningsunderlaget, ska mängden normalt anses vara noll (jämför AB 04 Kommentar till kapitel 1 § 3, andra stycket).

I detta sammanhang kan man fråga sig om inte en anbudsgivare redan i anbudsskedet ska underrätta beställaren om han upptäckt att det saknas poster eller mängdangivelser i förfrågningsunderlagets mängdförteckning. Enligt AB 04 (kap 2

§ 9) och ABT 06 (kap 2 § 10) föreligger ingen underrättelseskylldighet i anbudsskedet. Den grundläggande tanken med detta är att alla anbudsgivare ska kalkylera utifrån samma förutsättningar, det vill säga utifrån förfrågningsunderlaget. Därmed skapas förutsättningar för att beställaren ska kunna få jämförbara anbud. Svaret är alltså att det inte finns någon skyldighet för en anbudsgivare att underrätta beställaren om saknade poster eller mängdangivelser i en mängdförteckning. Det underlättar dock regleringsarbetet i en kommande entreprenad om frågor ställs tidigt under anbudsskedet om uppenbara felaktigheter.

KRAV PÅ UTFÖRANDE

En annan frågeställning är vilka krav som kan ställas på utförandet av de arbeten som upptagits under viss kod och rubrik i en mängdförteckning. Enligt den regel som gäller för samband mellan AMA och teknisk beskrivning (sambandsregeln, AMA Anläggning 10, sid 17) gäller att krav på utförandet av visst arbete ställs i den tekniska beskrivningen genom åbe-

ropande av motsvarande kod och rubrik.

AMA utgör referensdokument och om det framgår av beskrivningen att den ansluter till AMA och koder och rubriker åberopas i beskrivningen gäller referensdokumentets texter, under angivna och överordnade koder och rubriker (pyramidregeln, AMA Anläggning 10, s 15), som föreskrift i den aktuella entreprenaden.

Text som skrivs i teknisk beskrivning har företräde före referensdokumentets texter oavsett nivå (företrädesregeln, AMA Anläggning 10, sid 16).

Även MER Anläggning 10 behöver, utöver den tekniska beskrivningens och referensdokumentets texter, läsas för att man ska förstå vad som ingår under aktuell kod och rubrik.

SLUTORD

Avslutningsvis kan framhållas att AMA-systemet är ett väl utvecklat och beprövat system för att beskriva, kalkylera och ersätta arbeten i alla typer av entreprenader. ■